

Wie prikt er mee?

De bossen en heides liggen vol zwerfvuil? De slingerende blikjes en plastic zakjes zijn menig wandelaar een doorn in het oog. Hardloper Nico van Paridon bedacht tijdens zijn ronde over de Bussumse heide het plan 'ikprikmee.nl'. Samen met Staatsbosbeheer, de Stichting Nederland Schoon en Natuurmonumenten hoopt hij er een succes van te maken.

“Ik kwam hier wonen, ik zag die mooie hei en dacht; ‘Wat jammer dat er zoveel troep ligt’. Snoepwikkels, energiedrankjes, bierblikjes, Sultanaverpakking en ga zo maar door.” Nico ging niet bij de pakken neerzitten. Hij pakte een plastic tas en een tang uit de keukenla en begon het vuil op zijn route op te prikken. Soms moest hij wel veertig keer bukken. De wandelaars die van Paridon zo zagen rapen kregen last van een knagend schuldgevoel. Het leverde reacties op als; ‘Goh dat zouden we eigenlijk ook moeten doen’. Dat zinnetje zette van Paridon aan het denken. Hoe kon je nou zoveel mogelijk mensen aan het prikken krijgen? Hij bedacht de website Ikprikmee.nl. Deze site mobiliseert wandelaars, nordic walkers en hardlopers om de aanval in te zetten op zwerfvuil. Je adopteert een route en iedere keer dat je je ronde doet, neem je een prikker en een plastic tas mee. Kost weinig moeite, nauwelijks extra tijd en het levert zichtbaar resultaat op. Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de Stichting Nederland Schoon omarmde het plan direct. “Zwerfvuil is een terugkerend probleem. Ieder idee om dit probleem aan te pakken ondersteunen we van harte”, vertelt Joke Bijl van Staatsbosbeheer. Meer dan twintig bezoekerscentra over het land verspreid werden verzocht prikkers voor belangstellenden uit te geven. Deze keer niet uit de keukenla, maar papiertangen waarmee je niet hoeft te bukken. De NS sponsorde tweehonderd tangen. Iedere bezoeker die wil meedoen, kan een tang lenen en aan de slag gaan. De prikkers waren nog maar net vier dagen bij het bezoekerscentrum Sallandse Heuvelrug neergezet of er werd al veertig kilo zwerfvuil aangesleept.

wildspotten

Jaarlijks gooien we zo'n 30.000 blikjes op plekken waar dat niet hoort. Wie bedenkt dat een gemiddeld aluminium blikje een miljoen jaar nodig heeft om te verteren, kan zich wel voorstellen hoe groot de noodzaak is hier iets aan te doen. Maar behalve nuttig is er voor de boswandelaar ook een hoop lol aan te beleven. “Het heeft wel iets van wildspotten. In het begin moet je echt zoeken. Maar op een zeker moment krijg je oog voor de oneffenheden in het landschap”, vertelt een enthousiaste van Paridon. Vooral kinderen vinden het erg leuk. Er zijn al kleine prikgroepjes

actief, zoals een vaste club vrijwilligers op de Veluwe. Maar volgens Bijl van Staatsbosbeheer houd je daar op langere termijn de boel niet mee schoon. Zij heeft er het volste vertrouwen in dat de methode ikprikmee.nl veel structureler is (Anouk, deze twee zinnen kunnen door de club vrijwilligers negatief gelezen worden. Volgens mij komt dat door woorden als “maar”, “de boel” en Ikprikmee als veel structureler (dus beter) neer te zetten. Ik zou het eerder benadrukken dat én én nodig is, dat het aanvullend is. Ter toelichting: ik ben altijd erg gevoelig voor dit soort dingen, dus zie maar of je het overneemt. Exacte cijfers zijn er nog niet, maar de eerste reacties zijn positief. In de herfstvakantie werden er spontaan via de website wedstrijden ‘meeste kilo’s vuil ophalen’ uitgeschreven. “Het is laagdrempelig en het heeft een hoog feel-good gehalte,” beaamt van Paridon. Ook de media toonden belangstelling. Van Paridon stuurde zijn plan in naar het programma van Wendy van Dijk ‘Heel Holland Helpt’. Het idee werd geselecteerd. Toen het in de uitzending kwam, kwam de steun van alle kanten. “Mijn telefoon stond niet meer stil. Ik begon steeds meer te geloven dat het echt een goed plan is.” Staatsbosbeheer gaf een persbericht uit, allerlei journalisten wilden van Paridon wel een keer op zijn tocht over de hei volgen. Dan weer een verslaggever van SBS, dan weer een Vroege Vogel.

uitbreiden

Maar zoals dat vaak gaat met goede ideeën zakt de aandacht na verloop van tijd weer weg. Nu werkt van Paridon aan een plan voor 2008 (Anouk, als dit in maart gepubliceerd wordt, lijkt deze zin een tijdbreuk). Het idee moet de kinderschoenen ontstijgen. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten helpen van Paridon om het verspreidingsgebied te vergroten, de publiciteit op gang te houden en ikprikmee.nl als een goedlopend initiatief op de kaart te zetten. De doelstelling van Ikprikmee.nl gaat volgens van Paridon veel verder dan een leuke invulling voor een verjaarspartijtje of een prikochtendje voor een groep nordic walkers. “Er moet een mentaliteitsverandering plaatsvinden. Er is nu een soort lamlendigheid, mensen stappen gerust over blikjes heen. Dat moet veranderen. Ik wil kinderen op jonge leeftijd bijbrengen dat vuil niet op straat of in het bos hoort maar in de prullenbak.” In 2008 moeten er veel meer uitgiftepunten komen. Van Paridon streeft naar zo’n honderd extra gelegenheden zoals scholen, natuureducatiecentra, bejaardencentra en pannenkoekenhuizen. Hij is met verschillende partijen in gesprek (Toelichting:Landall heb ik nog niet gesproken, Adamse Bos besluit wellicht al de komende maand om mee te doen). Als ze ja zeggen krijgen ze een starterspakket in huis. Papiertangen, plastic zakken, emmers, posters van de actie en misschien zelfs een weegschaal om de binnengesleepte buit te wegen. Ook wil van Paridon de website verder uitbreiden “We zouden via Google Earth de geadopteerde routes kunnen laten zien. Je zou je eigen route kunnen

uitstippelen en inzoomen om te zien hoe vuil het er is.” Voor de professionalisering van ikprikmee.nl doet van Paridon graag inspiratie op in de Verenigde Staten. Daar startte een aantal jaren geleden ‘Adopt a highway’. Een project waarbij bedrijven met succes hun eigen snelweg adopteren en schoonhouden. Hier halen de gemeenten jaarlijks 100.000 ton zwerfafval op. “In iedere stad worden de straatjes dagelijks aangeveegd, de bladeren weggeblazen en de stoepranden met borstelwagentjes opgepoetst. Maar in de bossen blijft het afval zwerven als we er zelf niet iets aan doen.”